

Dkt. Daniel K. Darko, Nyaraka za Gerezani, Kipindi cha 4, Kiini cha Jambo, Wakolosai 2

© 2024 Dan Darko na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Dan Darko katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Nyaraka za Magereza. Huu ni kipindi cha 4, Kiini cha Mambo, Wakolosai 2.

Karibu tena kwenye mfululizo wa mihadhara ya masomo ya Biblia kuhusu Nyaraka za Magereza.

Tulipoanza katika mihadhara miwili iliyopita, mihadhara miwili au mitatu, tuliangalia utangulizi wa msingi na tukashughulikia sura ya kwanza ya Wakolosai. Katika sura ya kwanza ya Wakolosai, nilikuelekeza kwenye mambo machache, yaani sala ya Paulo, shukrani, na maonyo kadhaa, na tukamalizia kwa kuzungumza kuhusu Paulo, huduma yake, ujumbe wake, na mateso yake binafsi. Nilipokuwa nikimalizia hotuba ya mwisho, nilipitia kidogo sura ya pili ili kujaribu kukuonyesha jinsi wakati mwingine, katika usomi, tumeangalia mwanzo wa sura ya pili, hasa kuanzia mstari wa kwanza hadi wa tano.

Kwa hivyo acha nisome hilo haraka ili kuvutia umakini wako. Nami ninasoma kutoka kwa ESV. Kwa maana nataka mjue jinsi nilivyo na vita kubwa kwa ajili yenu, na kwa ajili ya wale walioko Laodikia, na kwa ajili ya wote ambao hawajaniona uso kwa uso, ili mioyo yao ifarijiwe, wakiunganishwa pamoja katika upendo, wapate utajiri wote wa uthabiti kamili wa ufahamu, na wapate kuokolewa.

Na ujuzi wa siri ya Mungu, ambayo ni Kristo, ambaye ndani yake zimefichwa hazina zote za hekima na maarifa. Kutokana na usomaji wa Kiingereza, huenda usione kile ambacho wasomi wanaona wakiangalia maandishi ya Kigiriki. Huenda usitambue hilo.

Majadiliano mwishoni mwa sura ya kwanza yalionekana kuendelea katika mistari hii michache ya kwanza. Kwa hivyo, kuna njia mbili za kusoma mwanzo wa sura ya pili, kwa mfano. Kwa Kigiriki, neno linaloanza hutafsiriwa kama.

Hilo linaweza kuwa ni kuunganisha moja kwa moja na mjadala uliopita, hasa kuhusu mateso ya Paulo. Kisha, tutashuka hadi sura ya pili, tukionyesha baadhi ya mambo maalum na umuhimu wa mateso haya yanapohusiana na masuala ya sasa ambayo kanisa lilikuwa likikabiliana nayo huko Kolosai. Unaweza pia kuchukua hilo kumaanisha msisitizo kuanzia sehemu muhimu sana inayojaribu kujenga juu ya mjadala uliopita.

Kwa hivyo, unaweza kuona katika Biblia yako, katika Biblia yako ya Kiingereza, kuna mapumziko ya kuanza sura mpya. Na bado, unaposoma maoni, unaweza kugundua kuwa baadhi ya watoa maoni watasema, hapana, tungependa kusoma kuanzia mstari wa 29 hadi mstari wa pili wa tano kwa sababu tunaona neno hilo linalounganisha likionyesha kiunganishi kati ya mstari wa 29 na mstari wa kwanza hadi wa tano. Kwa ajili ya Biblia yako ya Kiingereza, ningependa kurudi mwanzoni mwa sura ya pili ili tuweze kuanza majadiliano katika sura ya pili, tukidhani kwamba tunaweza kuanza kuisoma kutoka hapo.

Hiyo si kukanusha hoja muhimu inayounga mkono ukweli kwamba unaweza kusoma mwisho wa 29 hadi mwisho kabisa. Kwa hivyo, hebu tuangalie haraka jinsi ya kutengeneza kiungo hiki. Kama nilivyokuambia sekunde chache zilizopita, hii inaweza kusomwa kama mwendelezo wa jaribio hili lililopita au kama aya mpya.

Tukiichukulia kama aya mpya, kama ninavyojaribu kufanya hapa, basi lengo la mistari hii michache, sura ya pili, aya ya kwanza hadi ya tano, litakuwa kuangazia asili au umuhimu, ukipenda, kiini cha huduma ya Paulo dhidi ya msingi wa uwezekano wa kupenya kwa mafundisho ya uongo au kuibuka, kuibuka polepole kwa mafundisho ya uongo. Katika kanisa la Kolosai, kwa maana ni neno ambalo nimekuwa nikimaanisha kama neno muhimu, ambalo tunaweza kutumia kuangalia kama linaunganisha au linaanza aya mpya. Katika majadiliano ya Paulo katika sura ya kwanza, anaanza na, Nataka ujue jinsi mapambano yalivyo makubwa.

Neno mapambano linaweza kutafsiriwa kuwa ugomvi. Ni karibu kusema, Nataka ujue mambo mazuri, na mimi hushangazwa wakati wowote ninapoenda kwenye jaribio hili na kugundua, si kusema tu kwamba nilikuwa nikipambana kwa sababu Paulo alikuwa na sehemu yake ya mapambano katika huduma. Lakini hapa alisema, Nataka ujue kuhusu mapambano yangu makubwa.

Na utaona kwamba anaonyesha kwamba mapambano haya kwa kweli ni ya wasomaji. Mtu anaweza kuuliza swali, kwa nini Paulo angesema haya ni mapambano kwako? Kisha nenda chini na useme, sawa, pia ni kwa wale ambao sijakutana nao ana kwa ana. Majadiliano katika usomi yanaendelea hivi.

Inawezekana kwamba kuna nyuso zinazojulikana katika kanisa la Kolosai. Kwa mfano, Epafra angekuwa mtu ambaye Paulo alimjua. Huenda kuna watu ambao Paulo alijua tunaweza kuja baadaye kumtazama Filemoni.

Katika Filemoni, tunataja baadhi ya majina ambayo yanajulikana kwa ujuzi wa Paulo kuhusu watu fulani huko Kolosai. Kwa hivyo, huenda kuna baadhi ya watu ambao Paulo aliwajua kweli katika kanisa hili. Na hapa, tunachomwona Paulo akifanya labda ni kuvuta umakini zaidi kwa baadhi ya wanaomjua na kusema, unajua, nimekuwa nikipambana nanyi wakati huu wote.

Na pia ninajitahidi kwa ajili ya waumini wa Laodikia. Labda jina hili si mojawapo ya majina unayopenda kutamka kwa Kiingereza na unayopenda kufurahia. Lakini hebu nikuelekezee mawazo yako, labda.

Hebu tuangalie marejeleo mengine ya jina hili katika Ufunuo. Kutupa wazo la kile kilichokuwa kikiendelea katika kanisa hili baadaye. Hii ni baada ya Wakolosai.

Hiyo ni Ufunuo sura ya 3 kutoka mstari wa 14. Ninakupa tu dirisha fupi la kutazama kanisa hili la Laodikia. Kanisa lile lile la Laodikia litatajwa katika sura ya 4 ya Wakolosai.

Nikijaribu kupata hili na kulisoma. Kwa hivyo, katika Ufunuo wa Yohana, kwa mfano, tuna malaika aliambia kanisa la Laodikia, kanisa lile lile linalorejelewa hapa. Mji nilioutaja mwanzoni mwa hotuba hii ni mmoja wa miji mitatu katika Bonde la Lycus.

Ikiwemo Hierapoli. Hierapoli pia itatajwa. Lakini kanisa hili ni kanisa katika Ufunuo wa Yohana.

Imetajwa kutoka Ufunuo 3 mstari wa 15 haswa. Nayajua matendo yako. Wewe si baridi wala si moto.

Lakini laiti ungekuwa mmoja wa hawa. Hatujui kilichotokea tangu wakati huu wa barua na kati ya barua hii na baada ya ufunuo. Lakini kinachoendelea ni wazi ukisoma kifungu chote cha Ufunuo.

Utaona kanisa linalojihusisha na aina ya mtindo wa maisha ambao hausifiwi sana. Hapa, Paulo analikumbusha kanisa la Kolosai, ambalo liko maili 12 tu kutoka kanisa la Laodikia, kwamba amekuwa akijitahidi kwa ajili yao.

Na pia amekuwa akipambana kwa ajili ya kanisa hilo la Laodikia. Pia amekuwa akipambana, kama alivyosema mwishoni mwa mstari wa 1 wa Wakolosai. Pia amekuwa akipambana kwa ajili ya wale ambao hawajakutana naye ana kwa ana.

Wasomi wamechukulia hilo kama ishara kali kwamba Paulo hakutembelea mji huu mahususi, jambo ambalo linawezekana sana. Lakini kumbuka mistari ya 2 na 3. Kwa Kigiriki kuanzia na kusudi, aina ya ishara inayotupatia kwamba hili ndilo kusudi.

Hii ndiyo sababu Paulo anasema anachosema. Anataka kusema wazi lengo lake hapa ni nini. Kwa hivyo, anasema, anaandika, na ina maana hii.

Ili mioyo yao ifarijiwe. Waunganishwe pamoja katika upendo. Wapate utajiri wote wa uthabiti kamili wa ufahamu na ujuzi wa siri ya Mungu, ambayo ni Kristo.

Ambaye ndani yake zimefichwa hazina zote za hekima ya Mungu. Kwa hivyo, kwanza kwenye orodha yake, anajitahidi kwa ajili yao. Anajitahidi kwa ajili ya waumini wa Laodikia.

Pia anajitahidi kwa ajili ya wale ambao hawajakutana naye ana kwa ana. Kwa nini? Anajitahidi, na wanahitaji kujua kwamba mapambano yake si tu kwamba anataka kwenda kujiingiza katika aina fulani ya hali ya mateso ili waweze kumwita shahidi mkuu. Hapana.

Mateso yake yote yanaelekezwa kufikia lengo hili. Yanaweza kutiwa moyo moyoni, kwa hivyo acha nisimame hapo na kuzungumzia neno moyo.

Kwa Kiingereza, tunapotumia neno moyo au katika usemi wetu wa kawaida kwa Kiingereza tunapotumia neno moyo, huwa tunalifanya lisikike la kihisia zaidi. Ninalihisi moyoni mwangu. Nina mfanyakazi mwenzangu anayejulikana kwa maneno na ishara zake nzuri ambaye angependa kusema, ubarikiwe moyo wako.

Na maneno haya, yanapowekwa, yanaonekana kuonyesha hisia zaidi. Lakini Paulo, ninajitahidi. Nina mapambano haya makubwa kwa niaba yako ili upate kutiwa moyo moyoni. Moyo uliopo katika utamaduni wa Kigiriki wa Mediterania wakati huo una hisia zaidi ya hisia.

Sio kwa kupuuza hisia, lakini ni kitovu cha mapenzi. Ni kitovu cha maisha—kitovu cha shauku.

Na wakati mwingine, inaweza kuwa kiti cha hekima. Na hivyo ikiwa mioyo yao imetiwa moyo, akili zao zimeangazwa, hisia zao zote za kuwa zinawashwa, na wataweza kuwa kwenye njia ya kile ambacho Mungu anatarajia kutoka kwao. Paulo anajitahidi ili waweze kutiwa moyo.

Sio tu kutiwa moyo kwa njia yoyote ile bali kutiwa moyo kutoka katikati ya mioyo yao au katikati ya maisha yao. Pia anapambana sana ili waweze kuungana au kuwa pamoja, kulingana na jinsi unavyotafsiri kifungu hicho, kwa upendo. Anaenda hivi vyote ili waweze kuwa na hisia hiyo ya umoja.

Mojawapo ya matokeo makubwa au ya asili ya ushawishi wa mafundisho ya uongo ni kuingia kanisani na kusababisha mgawanyiko miongoni mwa watu na kwa wengine kuuliza maswali ya kila aina, kama tunavyoona katika kanisa la Korintho, kwa mfano. Tunajua kwamba wakati kulikuwa na aina nyingine ya mafundisho ambayo si ya kupongezwa sana katika kanisa la Wakorintho wa Kwanza, tuna baadhi wanaosema, Mimi ni wa Kristo. Kuna baadhi wanaosema, Mimi ni wa Paulo, labda mwalimu mkuu.

Na kuna baadhi wanaosema wao ni wa Kefa au Petro, kiongozi wa mitume. Hatujui watu waliohusika katika hili, lakini labda wengine wanasema mimi ni wa yule ambaye alikuwa na Yesu. Na bado, kuna baadhi waliosema wao ni wa Apolo.

Na hivyo ndivyo mafundisho ya uongo yanavyoweza kufanya. Apolo ni mtu mwenye haiba. Kama umesahau kuhusu mtu huyu katika kitabu cha Matendo 18, alikuwa mtu mwenye haiba kutoka Alexandria.

Kulikuwa na wakati fulani, alikuwa fasaha sana katika hotuba na tangazo lake kiasi kwamba watu walishangazwa naye. Na bado, theolojia yake haikuwa nzuri sana. Na Prisila na Akila wangempeleka kando ili kurekebisha theolojia yake.

Katika Wakorintho wa Kwanza, tunaona watu wakiwafuata watu hawa kwa sababu kumekuwa na aina fulani ya mafundisho yanayosababisha matatizo ya kila aina. Hapa Kolosai, hatujui kinachoendelea, lakini tunajua kwamba matokeo ya asili ya kupenya kwa mafundisho ya uongo ni kwamba watu hawawezi kuwa pamoja. Paulo anasema, Ninapambana sana ili ninyi muhitajike pamoja, si pamoja kama malazi, bali pamoja katika upendo.

Pia anataja mara ya tatu katika suala la kuonyesha kusudi lake ili waweze kujua fumbo hilo. Na fumbo hilo ni nani? Kristo. Kama nilivyosema katika mihadhara ya awali, Paulo ataonyesha kile tunachokiita Ukristo wa hali ya juu katika lugha ya kitaaluma.

Anaonyesha ukuu wa Kristo juu ya yote na katika yote ili watu ambao wamedanganywa au kushawishiwa na mafundisho ya uongo watambue ubatili wa mafundisho hayo na kurudi kuzingatia mawazo yao, maisha yao, na imani zao kwa Kristo pekee. Kwa hivyo hapa anasema, Nina pambano hili kubwa kwa ajili yenu. Tatu, ili mpate kujua siri ya Mungu.

Unaweza kujua utajiri wote wa uhakika kamili wa ufahamu na ujuzi wa siri ya Mungu. Na anaendelea kusema mwishoni mwa mstari wa pili, ambaye ni Kristo, ambaye ni Kristo.

Unakumbuka mazungumzo tuliyoifanya kuhusu wimbo wa Kristo? Unakumbuka mapema katika sura ya kwanza, jinsi anavyozungumzia Kristo kwa njia ya ajabu kwa sababu alielekeza mawazo kwenye kile ambacho Mungu amefanya kwa kanisa katika Kristo kama msingi ambao wanapaswa kuimarisha imani yao, kuzingatia, na kutokubali ushawishi wa mafundisho ya uongo. Paulo ataendelea katika mstari wa tatu, akisisitiza Kristo huyu tunayemzungumzia ni nani. Anasema katika Kristo huyu, ikiwa huna uhakika, zimefichwa vipimo vyote, hazina zote za hekima na maarifa.

Huenda, kufikia wakati huu, ukawa unafikiri kwamba jamaa huyu amevutiwa sana na maarifa, hekima, na uelewa. Lakini hebu tuache kidogo. Tena, hebu tufupishe au tuanze kutafakari kutoka sura ya kwanza.

Fikiria kuhusu maneno ambayo umekutana nayo hadi sasa kuhusu kile kinachohitajika ili kuwa Mkristo ambacho kimekuzwa ili kuhimili ushawishi wa mafundisho ya uongo. Fikiria kuhusu maneno kama vile kujifunza. Fikiria kuhusu maneno kama maarifa.

Fikiria maneno kama vile uelewa. Fikiria maneno ambayo kwa kweli yanaashiria aina fulani ya ufuasi katika mfumo wa ukuaji wa utambuzi. Na hapa anasema, kwa kweli katika Kristo zimefichwa hazina zote za hekima na maarifa.

Na kisha Paulo ataendelea na mstari wa nne. Ili kutoa sababu zaidi ya mapambano yake makubwa. Nasema hivi ili mtu yeyote asiwadanganye.

Kwa maneno mengine, nasema hivi, na ninaweka haya ili mtu yeyote asiwadanganye kwa hoja zenye mantiki ili awashawishi kwa jambo ambalo hampaswi kulikubali. Ingawa mimi sikuwapo mwilini, bila shaka, alikuwa gerezani. Lakini niko pamoja nanyi rohani, nikifurahi kuona utaratibu wenu mzuri na uthabiti wa imani yenu katika nini? Kristo.

Imani yako iliyojikita katika Kristo, ambayo iko katika Kristo, ambayo imehifadhiwa na kuishi katika Kristo na katika Utawala wa Kristo. Acha niweke tu kitu fulani hapa ili kuvutia mawazo yako kwenye neno roho. Mara nyingi imekuwa kitovu cha majadiliano ili kujua neno roho linamaanisha nini hapa.

Je, ni roho ya mwanadamu au Roho Mtakatifu? Ukiwa na kitabu kuhusu Wakolosai mikononi mwako, unaweza kuona zaidi ya sentensi tatu zikijaribu kufafanua hili, hasa miongoni mwa wafafanuzi. Mukadha unaonekana kupendekeza zaidi tafsiri tunayoiona katika ESV hapa, ikirejelea roho ya mwanadamu. Hata hivyo, kitamaduni, roho ya mwanadamu si lazima iwe tofauti na sehemu fulani ya kiroho.

Kwa maneno mengine, katika anthropolojia ya kale, kusema mimi ni mtu, hiyo haimaanishi kwamba mimi ni kiumbe wa kimwili tu. Nina mwili, nafsi, na roho. Na hivyo, roho na mwili mara nyingi huunganishwa .

Na hii ndiyo sababu unaweza kuona au kukutana na mjadala kuhusu jinsi unavyotafsiri hili. Na bado, tazama katika Biblia yako ya Kiingereza, watafsiri wengi wakikubali roho kama roho ya mwanadamu. Kuanzia hapa, hii ndiyo kifungu kutoka mstari wa 1 hadi wa 5 ninapovuta mawazo yako.

Hilo linaweza kutumika au kuonekana kama mwendelezo au mwendelezo wa sura ya 1 au kama aya tofauti inayoelezea asili au umuhimu wa huduma ya Paulo. Kuanzia

hapa, tutaona Paulo akifikia kiini cha jambo hilo. Ataendelea kueleza kile ambacho wasomi wakati mwingine wataona kama kauli ya kuchekeka ya Wakolosai.

Sijui nilikuwa na umri gani. Najua labda unafikiri mimi ni kijana. Asante kwa pongezi zako.

Lakini sijui nilikuwa na umri gani nilipokariri Wakolosai 2 mstari wa 6, bila hata kujua jinsi ilivyo muhimu kwa herufi. Kwa hivyo mara kwa mara, napenda kuwavutia wanafunzi kwa kusimama tu na kusema, unajua nini, Wakolosai 2 mstari wa 6, Kwa hivyo kama vile mlivyompokea Kristo Yesu Bwana, nendeni vivyo hivyo ndani yake. Na kisha mna maneno ambayo hayajatafsiriwa vizuri kwa Kiingereza hapa.

Kwa Kigiriki, tutaziita vitenzi vishirikishi. Na kama nitatafsiri tafsiri ya ESV au kama nitatafsiri upya, nitatafsiri kama yenye mizizi, iliyojengwa ndani yake, na kuimarishwa katika imani, kama vile mlivyofundishwa mkizidi kutoa shukrani. Tena, unaona kipengele cha ufundishaji hapo, sehemu ya mafundisho ya kushughulika na mafundisho ya uongo.

Kwa hivyo hebu tuanze kutazama mistari hii miwili mahususi, ambayo ni muhimu sana kwa Wakolosai, na kuigawanya kidogo. Kwa hivyo, kupokea katika mstari wa 6 kunamaanisha nini? Wanapokea nini? Je, ni marejeleo ya desturi ambayo makanisa haya mapya yamejengwa juu yake? Kwa sababu tuna marejeleo mengi katika Agano Jipya yanayotumia neno kupokea kuhusiana na kupokea desturi, kama vile wewe umepokea. Lakini ni wazi, katika Wakolosai na katika mstari wa 6, Paulo havutiwi au hazungumzii moja kwa moja kuhusu desturi katika sentensi hiyo.

Lakini wakati mwingine, tunapozungumzia kuhusu kupokea, baadhi wamefikiria labda kufikiria kuhusu kupokea ubwana wa Yesu Kristo katika ubatizo kwa sababu ya mjadala ufuatao unaoelezea wazi neno ubatizo kuhusiana na mateso ya Kristo. Hata hivyo, kinachoendelea hapa ni kwamba andiko linasomeka kihalisi, kama vile mmempokea Kristo Yesu, Bwana, basi enendeni ndani yake. Kwa hivyo, lengo ni wazi, kama vile mmempokea Kristo Yesu, basi enendeni ndani yake.

Kwa hivyo, njia ya kawaida zaidi ya kuisoma ni kufikiria kuhusu kumpokea Kristo, si mapokeo. Na si lazima kufanya kupokea kitu kinachopokelewa kuwa ni kumaanisha ubatizo. Ndiyo, neno hilo linatumika kwingineko kuhusiana na hilo.

Lakini hapa anaelekeza kwenye kumpokea Kristo. Kumbuka nilikuambia kwamba Kristo ni mkuu. Yuko katika mambo yote.

Aliumba vitu vyote. Yuko katika kila kitu katika Wakolosai. Na yeye ni mkuu juu ya kila kitu.

Tuna kile tunachokiita Ukristo wa Juu katika Wakolosai. Kwa nini? Ili watu wasikubali mafundisho ambayo yangewaondoa kutoka mahali ambapo Kristo angependa wawe—kitovu cha jambo.

Kwa hivyo, hitimisho kutoka kwa kauli iliyotangulia. Kama vile ulivyompokea Kristo Yesu, nenda vivyo hivyo. Neno kutembea hapo halimaanishi kutembea au kutembea kinyumenyume.

Lakini ni zaidi ya mwenendo, njia ya maisha. Neno la Kigiriki linaweza kutafsiri mwenendo. Kwa hivyo, labda unapata baadhi ya tafsiri yako ya Kiingereza, neno hilo halijatumiwa, neno halisi kutembea halijatafsiriwa hivyo.

Lakini imetafsiriwa kwa maana ya mtindo wa maisha. Kama vile ulivyompokea Kristo Yesu Bwana, ishi maisha yako ya Kikristo. Na kwa kufanya hivyo, iwe na mizizi.

Angalia hilo. Istilahi za kilimo cha bustani zinatumiwa hapa. Ninapenda kutumia neno ikiwa kilimo cha bustani ni kikubwa sana, istilahi za kilimo.

Huu ni ustaarabu ambao watu wengi wanaufahamu sana. Mambo ya kilimo na usanifu. Unajua, kwa Kiingereza, tuna misemo hii yote ya nguzo za Korintho na yote hayo yakirejelea nguzo za Korintho ya kale.

Baadhi ya maeneo haya yana usanifu mwingi wa hali ya juu na shughuli za kilimo wakati huo. Kwa hivyo, Paulo anapotumia baadhi ya lugha hizi, hazitakuwa tofauti sana na usikivu wa watu. Na hivyo kusema kuwa na mizizi, wangeweza kuelewa kwa njia hii.

Wangeweza kuielewa kwa upande wa udongo wenye rutuba ambapo mbegu hupandwa. Mbegu hukua, na mzizi una msingi imara kiasi kwamba unaweza kusimama imara na imara ili katikati ya dhoruba, miti au mimea hii isivunjike au kupinda au kupoteza mwelekeo wake. Kwa hivyo kama vile mliyompokea Kristo Yesu Bwana, vivyo hivyo ishini katika yeye.

Kuwa na mizizi, kuwa na msingi imara ndani yake. Kisha anatumia neno lingine, neno la usanifu, ambalo linajengwa ndani yake. Hili ni neno la usanifu linalorejelea zaidi msingi wa jengo kubwa.

Hebu fikiria umejengwa juu ya msingi imara mahali ambapo, kama San Francisco, kuna uwezekano wa kutokea tetemeko la ardhi. Kwamba msingi unaweza kuhimili haya yote. Sasa, ikiwa umejengwa katika hili, basi nguvu zitakapokuja tu, dhoruba zitakapokuja wakati mambo mengine yatakapokuja, hutayumbishwa au kuvunjika au kuvunjika kwa njia yoyote ile kwa sababu uko mahali pagumu.

Kwa kweli, kana kwamba Paulo alikuwa amemaliza, alitumia neno lingine. Hapa, lazima niwe mwangalifu kuhusu jinsi ninavyosisitiza kupita kiasi sehemu ya kisheria ya neno hili mahususi. Hili ndilo neno linalofuata ambalo Paulo anatumia, na mbali na lugha ya bustani na usanifu, hapa ni neno la kisheria.

Ni neno ambalo kwa kawaida hubeba maana ya uthibitisho ili kuthibitisha jambo fulani, kuthibitisha jambo fulani. Na kwa kusema, kwa kweli, lazima uwe umeimarishwa au umethibitishwa katika imani kwa kiwango ambacho uhalali wako na misingi yako, misingi ambayo unasimama katika imani, havitikisiki. Kwa hivyo, angalia anachofanya hapa.

Anatumia lugha inayowazoeleka sana ili kuthibitisha kauli kali. Kwa hivyo, kama vile mlivyompokea Kristo Yesu Bwana, jiendesheni, ishi katika aina hii ya maisha. Ifanyeni hivi kuwa njia ya maisha ambayo mngeifuata.

Na kwa kufanya hivyo, fikiria kuhusu kilimo. Na uwe na mizizi ndani yake. Ikiwa hilo halijazoeleka, fikiria kuhusu usanifu majengo.

Na uwe imara katika msingi imara. Na ikiwa hiyo haitoshi, fikiria mambo ya kisheria. Uwe imara, imara, au imara ndani yake.

Njia nyingine ya kuweka picha hii wazi ni njia ambayo nitaweka katika dakika chache au sekunde chache. Lakini sitaki kupita kama mwalimu kuhusu usemi ulio mwishoni hapo, kama ulivyofundishwa. Kama ulivyofundishwa, ili kukabiliana na mafundisho ya uongo, ni muhimu kwamba michakato ya kiakili ya watu inaundwa na kubadilishwa.

Na hilo linaathiri mtindo wao wa maisha. Na kwa hivyo hapa msisitizo unarudishwa sio tu kwenye kipengele cha utambuzi ambacho ninaendelea kusisitiza katika mafundisho haya, lakini kwa kweli sasa tunaona kipengele kingine ambacho ni wazi, cha ufundishaji. Kama ulivyofundishwa, ulipaswa kujua hili.

Kama ulivyofundishwa, ulipaswa kuwa na mizizi na msingi na imara katika hili. Ikiwa hilo linafaa, basi fikiria maisha ya Kikristo yanayoishi na aina hii ya taswira. Unaona vipimo vitatu wazi sasa.

Na unasema, ikiwa hii inafafanua msingi ambao mtu anao katika Kristo huko Kolosai, je, ushawishi wa walimu wa uongo unaoongoza kwenye mfumo wa kidini wa syncretistic utakuwa na sababu yoyote? Jibu ni hapana, kwa sababu msisitizo umekuwa Kristo kila wakati. Kristo anapaswa kuwa yule unayeishi ndani yake, unayemwamini, kupitia yeye ambaye umekombolewa. Na kwa kweli yeye ndiye kielelezo chako.

Mmempokea, ishini ndani yake. Kama James Dunn anavyosema, kama mlivyofundishwa inathibitisha kuchimba mizizi, kuweka msingi, kuhakikisha, na kutoa

sifa ya mafundisho katika kuanzishwa kwa kanisa jipya. Mafundisho hayo hayakuwa kitu cha ziada au kisicho muhimu sana kuliko injili.

Ilikuwa ya msingi na iliunda jumuiya mpya ya imani. Kuanzia hapa, tunaelekea kwenye upanuzi wa kauli ya mafundisho, na Paulo ataanza kufafanua kuanzia mstari wa 18, kuanzia 8 hadi 15, samahani. Nami nasoma, hakikisheni kwamba mtu yeyote asiwachukue mateka kwa falsafa na udanganyifu mtupu, kulingana na mapokeo ya wanadamu, kulingana na roho za awali za ulimwengu, na si kulingana na Kristo.

Kwa maana ndani yake, utimilifu wote wa Uungu unakaa kwa jinsi ya kimwili, nanyi mmejazwa katika yeye aliye kichwa cha enzi yote na mamlaka. Katika yeye pia mlitahiriwa kwa tohara isiyofanywa kwa mikono, kwa kuvua mwili wa nyama, kwa tohara ya Kristo. Mstari wa 12, mmezikwa pamoja naye katika ubatizo, na katika huo mlifufuliwa pamoja naye kwa imani katika uweza wa Mungu, aliyemfufua katika wafu.

Nanyi mliokuwa mmekufa kwa sababu ya makosa yenu na kutokutahiriwa kwa miili yenu, Mungu aliwafanya hai pamoja naye, akiisha kutusamehe makosa yetu yote, akiifuta ile hati ya mauti iliyokuwa ikitupinga sisi kwa amri zake. Hii imetengwa; akipiga magoti msalabani, akawanyang'anya watawala na mamlaka, na kuwatia aibu hadharani kwa kuwashinda. Katika yeye, napenda kifungu hiki.

Ninapenda kifungu kinachoonyesha nguvu ya Mungu na onyesho kamili la mapungufu ya nguvu katika kile ambacho Kristo amefanya. Lakini hebu tufanye uchunguzi katika kifungu hiki kabla hatujaendelea zaidi. Unaweza kutaka kutambua kwamba katika kifungu hiki, onyo kubwa linajitokeza, pamoja na vitengo vidogo.

Unaweza pia kugundua kwamba katika onyo hilo, kuna wito wa moja kwa moja wa kukesha, na neno falsafa linaonekana katika neno hili, katika kifungu hiki mahususi. Kwa kweli, hii ndiyo sababu, kama unakumbuka, katika utangulizi, nilitaja kwamba kulikuwa na falsafa zilizokuwa zikiendelea. Ni kwa sababu ya mstari huu mahususi na kutajwa kwa falsafa hapa.

Utaona kwamba falsafa hii itafafanuliwa katika aina tofauti. Unapogundua kinachoendelea katika kifungu hiki, unaweza pia kugundua kuwa ni wito wa kukesha. Wito wa kukesha kwa njia ambayo kwa kweli inahitaji uwajibikaji wa kibinafsi.

Wakati na ujenzi wa Kigiriki unaonyesha kwamba hivi ndivyo unavyoweza kufanya peke yako. Kwa neema ya Mungu, hebu tuifafanue kwa hilo, ingawa Paulo hasemi hivyo katika maandishi.

Unaweza kufanya hivyo mwenyewe, na hili linatarajiwa kutoka kwako. Na kwa kutarajia hili kwa ajili yako, unataka kuelewa asili ya falsafa hii tunayozungumzia hapa. Udanganyifu wote mtupu unaoendelea hapa.

Chanzo chake ni kulingana na mapokeo ya wanadamu. Sio ya Mungu, na sio ya Kristo. Yaliyomo ni kulingana na kile tunachokiita stoikia kwa Cosmo katika misemo ya Kigiriki.

Samahani kwa kuleta Kigiriki ili kukusumbua. Nimekuwa nikijizuia hadi sasa kutoingiza Kigiriki chochote kwenye mjadala. Lakini kwa ajili yako, hebu tutumie neno hili linalotafsiriwa kama roho ya msingi.

Na shikilia roho ya msingi kwa sababu hata usomaji niliokuwa nao hapo awali ulitafsiri usemi huo kama roho ya msingi kwa sababu tunahitaji kuweza kuelewa hiyo ni nini. Ikiwa una Biblia nne za Kiingereza na unazisoma, utaona kwamba hazitafsiri neno hilo kwa njia ile ile. Baada ya haya, Paulo ataangazia jambo kuu analojaribu kusisitiza.

Falsafa hii, jambo la msingi, si ya Kristo. Sio ya Kristo. Lazima iwe ya Kristo.

Lakini haya yote si ya Kristo. Kwa hivyo, hebu turudi nyuma na tuangalie usemi huo ni nini. Misemo hii ya Kigiriki ambayo wakati mwingine wasomi hawa wote husema, na hata hujui kinachoendelea, inasikika kama Kigiriki kwako. Lakini hebu tujaribu kuelewa kinachoendelea na kwa nini unaweza kuwa na tafsiri tofauti katika Biblia unazotumia.

Usemi huu unaweza kumaanisha au kurejelea vipengele au kanuni za msingi za mafundisho ya kidini. Kwa hivyo, wengine watautafsiri ili kubeba maana hiyo. Pili, unaweza pia kubeba maana ya sehemu ya msingi ya ulimwengu wa kimwili katika ulimwengu wa kale wa Kigiriki.

Hilo litajumuisha mambo kama maji, hewa, na moto. Na kwa kweli, wale ambao hawajisikii vizuri kuzungumza kuhusu nguvu za kiroho, mapepo, na yote ambayo yana uwezekano mkubwa wa kutegemea mojawapo ya tafsiri hizi mbili. Tafsiri unayoipata miongoni mwa baadhi ya tafsiri za hivi karibuni inarejelea roho hizi za asili kwa maana ya nguvu za kiroho.

Mzungumzaji mkuu katika mjadala huu ni msomi niliyemtaja hapo awali ambaye uelewa wake wa kusudi la Wakolosai sasa ndio ambao sote tunafikiri unaelezea vyema kinachoendelea katika mtihani. Jina lake ni Clint Arnold, anayefundisha katika Chuo Kikuu cha Biola. Clint anasema kwamba usemi huu unapaswa kueleweka vyema na fasihi ya kale ambayo anasoma kwa karibu na ushahidi wote anaokusanya unaohusiana na usemi huu maalum; njia bora ya kuuelewa ni kuuelewa kama kitu ambacho kina sehemu ya kiumbe wa kiroho ndani yake. Kwa hivyo, kwa maneno mengine, mafundisho haya ya walimu wanne yanatokana na mila za wanadamu, na mafundisho yao pia yanatokana na shughuli mbaya ya kiroho ya aina fulani, na ni wazi, sio ya Kristo.

Katika kujaribu kuelezea neno hili, Clint anaandika hivi, stoichia hutumika kwa viumbe vya kiroho katika majaribio ya kidini ya Kiajemi, mafunjo ya uchawi, majaribio ya unajimu, na baadhi ya hati za Kiyahudi. Kwa hivyo neno hilo linawakilisha neno lingine katika hifadhi ya istilahi ya Paulo kumaanisha nguvu ya giza katika Wakolosai, pamoja na falme, nguvu, mamlaka, na viti vya enzi. Jambo la msingi la mafundisho ya Paulo hapa ni kwamba mafundisho hatari huko Kolosai yana mzizi wa pepo.

Mwenzake mwingine anayefundisha Wheaton ataongeza kwamba watu wengi wa kale hawakutofautisha vyema ulimwengu wa kimwili na kiroho kwa jinsi tunavyoutofautisha leo. Miili ya mbinguni, haswa, huhusishwa mara kwa mara na au hata kutambuliwa na viumbe vya kiroho. Kwa hivyo, wafafanuzi wengi huzungumza huko Kolosai kuhusu roho za angani. Ukielewa kinachoendelea hapa, au ukishikilia wazo hilo, basi tutakapofika kwa Waefeso, baadhi ya mambo yatakuwa rahisi kwa sababu Waefeso watatoa hoja sawa hadi kufikia hatua kwamba maisha kabla ya Kristo kwa kweli ni maisha ambayo yanaathiriwa na ulimwengu bila Kristo, na nguvu mbaya za kiroho za ulimwengu, na na tamaa za mwili.

Waefeso itaweka baadhi ya vipengele hivi vya kidunia vya kibinadamu na kuweka shughuli mbaya za kiroho hapo hapo katika Waefeso 2, mstari wa 1 hadi 3, kwa jinsi tunavyoona zikiendelea hapa katika Wakolosai. Ukielewa mfumo huu, basi tuanze kuangalia jaribio hilo tena, mstari wa 8 hadi 15. Unaanza kutambua kwa uwazi zaidi kwamba umefikia utimilifu wa uzima ndani yake, yaani, katika Kristo, ambaye utimilifu wa Mungu unakaa ndani yake.

Kwa hivyo, kanisa halitahitaji kuwa na wasiwasi kuhusu chochote. Pili, utagundua kwamba Kristo ndiye kichwa. Katika baadhi ya tafsiri, Kristo ndiye kichwa amelala kwenye mstari uleule kana kwamba anasikika kama yeye ndiye kichwa cha sheria na mamlaka zote, jambo ambalo linamfanya kuwa kichwa juu yao.

Lakini ukitafsiri maneno hayo kwa sheria na mamlaka kwa maana ya watawala na mamlaka, basi anasema Kristo yuko juu ya falme na mamlaka hizi zote. Kwa hivyo, kichwa hapo si lazima kiwe cha kwanza katika mstari au cha kwanza kati ya walio sawa au yule aliye mkuu bali ni yule aliye na uongozi na anayewadhibiti wote. Ana uwezo wa kuwaweka chini yake.

Ni katika Kristo ndipo mlipotahiriwa, mstari wa 11. Kwa hivyo, unaweza kuwa unaona kwamba Kristo yuko katika kila kitu na chochote, katikati ya mambo mengi hapa. Lakini hebu tuache na tufikirie kuhusu neno hili, tohara.

Inamaanisha nini? Na labda nisome mstari wa 11. Katika yeye pia mlitahiriwa kwa tohara isiyofanywa kwa mikono, kwa kuvua mwili wa nyama kwa tohara ya Kristo, mkizikwa pamoja naye katika ubatizo; na katika huo mlifufuliwa pamoja naye kwa

imani katika uweza wa Mungu aliyemfufua kutoka kwa wafu. Tohara inamaanisha nini hapa? Tohara ina maana nyingi sana katika sehemu nyingi katika Biblia, na unajua kwamba tunapofikiria kuhusu tohara, moja ya mambo ya kwanza ambayo yanaweza kuja akilini ni tohara iliyofanywa kwa mkono.

Lakini pia tunajua katika maandishi haya kwamba imeelezwa wazi kwamba hii haimaanishi tohara iliyotengenezwa kwa mkono. Kwa hivyo, nini kinaendelea hapa? Naam, unaweza kusoma hii na kusema hii inaweza kuwa inarejelea tohara kwa upande wa uongofu wa Kikristo. Je, hiyo ndiyo? Je, ni tohara ya Kristo, uongofu wa Kikristo? Baadhi ya watoa maoni watabishana kwa hilo.

Au inarejelea ubatizo au tohara kama ibada ya agano? Mukstadha hauonekani kuweka hilo wazi kabisa. Kwa hivyo, ni mojawapo ya njia zisizo na uwezekano mkubwa wa kusoma maandishi. Njia inayowezelekana zaidi ya kusoma tohara katika jaribio hili mahususi, kama watoa maoni wengi wa hivi karibuni wangekubaliana, ni kuiona kama sitiari ya mateso na kifo cha Kristo.

Kwa hivyo ikiwa unafikiria mateso na kifo cha Kristo, basi hebu tuangalie tena andiko linalosema, Katika yeye, katika Kristo pia, tulitahiriwa kwa tohara isiyofanywa kwa mikono, kwa kuvua mwili wa mwili kwa tohara ya Kristo, tukiwa tumezikwa pamoja naye katika ubatizo, ambao katika huo mlifufuliwa pamoja naye kwa imani katika uweza wa Mungu aliyemfufua kutoka kwa wafu. Ni rahisi sana, kama tunavyoona miongoni mwa wafafanuzi wengine wa baadaye, kusoma ubatizo tena katika andiko. Lakini sarufi inaonekana kuwa ngumu ikiwa utafanya ubatizo wa tohara na kusoma hivyo.

Lakini ukiiona zaidi katika aina fulani ya mateso, aina fulani ya kujitambulisha na Kristo, basi inianza kuwa na maana. Akiangalia ushauri huu wa Kristo, Paulo anasisitiza ukweli kwamba katika Kristo, wale waliokufa katika makosa wanafanywa kuwa hai—mstari wa 13.

Labda jambo la kuvutia unaloweza kuona katika jaribio hili ukiangalia jaribio hili mbele yako ni jambo utakaloliona. Na kama hutaki, unaweza kusimama kisha uangalie Biblia yako kwa makini. Utaona kwamba kile kilichomtokea Kristo kimwili kinaelezewa kwa maneno yanayofanana na kile kinachowatokea waumini kiroho.

Kristo alikufa. Waumini walikuwa wamekufa katika dhambi na makosa yao. Nguvu ya Mungu ilimfufua kutoka kwa wafu.

Mungu anawafufua waumini hawa kutoka katika hali ya kifo katika makosa ili wawe pamoja na Kristo. Paulo anasisitiza katika Kristo. Katika Kristo, Wakristo wamefikia jambo fulani.

Na kwa kweli, kile wanachodaiwa na Mungu kimefutwa. Sijui una madeni mangapi tangu zamani katika siku zako za uanafunzi. Sijui unadaiwa kiasi gani kwenye rehani yako, kama mimi ninavyodai.

Na sijui una wasiwasi kiasi gani kuhusu deni lako na jinsi hilo linavyoweza kukulemea sana na wakati mwingine kukuweka katika hali ya kuathiri baadhi ya imani zako ili uweze kukidhi baadhi ya mahitaji hayo. Paulo anasema katika Kristo, deni limefutwa. Limesamehewa.

Huna deni tena. Unaweza kuwa na amani ya akili. Usikubali kudanganywa na watu wanaokuzunguka.

Anaendelea kusema kwamba, kwa kweli, nguvu zinazohusika, namaanisha nguvu mbaya za kiroho, zinazohusika na kusababisha matatizo ya kila aina, zimepokonywa silaha. Na angalia taswira. Ni taswira nzuri sana.

Kwanza, kuanzia mstari wa 14, kwa kufuta hati ya madeni iliyokuwa ikitupinga katika kila sharti la kisheria, yaani, IOU, baada ya kuifuta. Hii aliweka kando, akaigongomea msalabani. Mstari wa 15, aliwanyang'anya watawala na mamlaka silaha na kuwatia aibu hadharani kwa kuwashinda katika yeye.

Picha ni hii. Fikiria kuhusu mtu mwenye nguvu. Fikiria kuhusu Goliathi, ambaye labda ni zaidi ya Goliathi unayemfikiria katika Biblia, lakini ambaye pia ni wa kutisha, ambaye anatisha, namaanisha, ambaye anakufanya ujikunje tu.

Na fikiria kuhusu mtu mwenye nguvu anayeitwa Kristo akija na kuja katika nguvu za Mungu, mkimnyang'anya silaha mtu huyu mwenye nguvu, mkimfedhehesha, kisha mfanye tamasha hadharani. Picha inayoendelea ni picha kamili ya kile kilichotokea katika ulimwengu wa kale walipopigana vita, wakashinda vita, na kurudi nyumbani. Kwa kawaida, wanaposhinda vita na kuweza kumkamata mfalme au kamanda wa kijeshi, watakuja kwa ushindi, watembeze ngawira zao na mateka wao, na kutembea katika mitaa yao na kuandamana.

Ni ishara kubwa ya ushindi kwa wale walioshinda vita. Pia ni ishara kubwa ya aibu kwa wale waliopoteza vita kwa sababu nguvu zao katika uongozi wa vita sasa ziko mikononi mwa adui zao. Hapa, tunaona Paulo anasema kwamba aliwanyang'anya watawala na mamlaka silaha na kuwatia aibu waziwazi kwa kuwashinda katika yeye.

Kwa maneno mengine, ikiwa unaishi Kolosai, unaweza kufikiria kuhusu Mungu Demeter. Unaweza hata kufikiria kuhusu Asclepius, Mungu wa uponyaji, ambaye kaburi lake tunalojua lilikuwepo hapo. Unaweza kufikiria kuhusu makundi mengine ya kidini, na utagundua kwamba ushawishi huu wote upo, na ni rahisi sana kukubali ushawishi wao.

Paulo anasema, subiri kidogo, nguvu yoyote wanayofikiri wanayo ikilinganishwa na Kristo, hawana nguvu nyingi hivyo. Na kwa hivyo, endelea kusimama katika Kristo. Ninapenda jinsi Moore atakavyosema hivi kuhusu deni lililofutwa.

Anaandika kwamba taswira ya kwanza ya Paulo inaonyesha hati ambayo wanadamu wote wametia sahihi IOU ambapo tunaapa utii kamili kwa Mungu. Dhambi zetu zinasimama kama ushahidi kamili kwamba tumeshindwa kumpa Mungu utii huo. Na hivyo hati hiyo inatupinga na kutuhukumu.

Lakini Mungu amechukua hati hiyo na kuifuta kabisa. Hakika, ameiondoa kabisa kwenye picha. Kwa kweli, ameitoa kwenye picha ya pili inayoangazia ukamilifu wa kuondolewa na njia ambayo ilitimizwa.

Aliipigilia msalabani. Sio hati ya siri. Ni mpango mbaya sana.

Kwa hivyo, ikiwa ndivyo ilivyo, mngefurahiaje kusoma maneno haya? Nanyi, mliokuwa mmekufa kwa sababu ya makosa yenu na kutokutahiriwa kwa mwili wenu, Mungu aliwafanya kuwa hai pamoja naye, akiisha kutusamehe makosa yetu yote, na kuishauri ile hati ya deni iliyokuwa kinyume chetu kwa madai yake, aliiondoa, akaigongomea msalabani.

Aliwanyang'anya watawala na mamlaka silaha na kuwaaibisha hadharani kwa kuwashinda katika yeye. Sasa kwa kuwa unaelewa hili, ikiwa mtu atakupita kitu kingine chochote nje ya Kristo ili kupata hisia ya usalama, amani, na ustawi katika maisha yako, je, ungekubali? Hilo ndilo hasa Paulo analofanya hapa: kuhimiza kanisa kuweka imani yao katika Kristo imara na kuishi maisha yatakayomtukuza. Katika mistari ya 16 na 19, tunaanza kuona muundo wa kuvutia hapa.

Kwa hivyo, anaandika, kwa msingi wa niliyosema hapo awali, mtu yeyote asikuhukumu. Sasa, iko ndani ya uwezo wako. Na utaona kwamba kuanzia hapa, atageuza mkondo, na atasema, kutoka mstari wa 16, hupaswi kumruhusu mtu yeyote kukuhukumu.

Katika mstari wa 18, anasema, usimruhusu mtu yeyote akuzuie. Na unaposhuka chini, bado atakuambia, unapaswa kuhakikisha humruhusu mtu yeyote akuzuie. Uko katika uwezo wako kwa sababu umepewa rasilimali.

Hapa, tunachokipata tangu mwanzo wa sura ya pili ni kwamba Paulo amesema wazi kwamba kwa kuwa wamempokea Kristo Yesu Bwana, wanapaswa kutembea ndani yake. Kutembea ndani yake kunahitaji kuwa na mizizi, kuimarishwa, na kuimarishwa ndani yake. Kwa hivyo, maisha ambayo yanapaswa kuishi ndani ya Kristo lazima yawe maisha ambayo hayakubali udanganyifu huu wote unaotoka kwa wanadamu au mila za wanadamu au unaotoka kwa roho ya asili.

Kwa nini? Kwa sababu hawako ndani ya Kristo. Kwa hivyo, Paulo ataweka kesi hiyo waziwazi na kubainisha wazi kile kilichotokea kwa Kristo. Ndiyo, ndani ya Kristo, adui ameshindwa.

Mambo ambayo yangetuongoza vinginevyo hayana nguvu juu yetu. Na kwa hivyo, tunaweza kuweka umakini wetu na kumwamini yeye pekee. Hadi sasa katika hotuba hii, tumezungumzia utangulizi, sura ya kwanza.

Katika sura ya pili, nilikuelekeza kwenye suala hili katika usomi kuhusu sura ya pili, mstari wa kwanza hadi wa tano. Pia nilikukumbusha kwamba kiini cha jambo katika Wakolosai ni sura ya pili, mstari wa sita na wa saba. Kisha, tuliendelea kujadili mstari wa nane hadi wa 15, ambapo tunaona upanuzi wa kauli hiyo ya nadharia, ikiimarisha imani ya kanisa.

Tutakaporudi katika sura inayofuata, nitakukumbusha kuhusu jukumu la kibinafsi wakati huu, sasa kwa kuwa wanajua wanachojua, wanajua walichofundishwa, na wanajua walichoamini. Na kinachohitajika kwao kupinga, kutokana na rasilimali walizopewa. Natumaini unafurahia hotuba ya masomo ya Biblia kuhusu barua za gerezani hadi sasa.

Kuna mambo mengine ya kuisimua yanakuja. Kwa hivyo endelea kusoma nasi. Asante.

Huyu ni Dkt. Dan Darko katika mfululizo wake wa mihadhara kuhusu Nyaraka za Magereza. Huu ni kipindi cha 4, Kiini cha Mambo, Wakolosai 2.